

Platform Sociaal Domein Hardinxveld-Giessendam
Spindermolen 7
3371 RN HARDINXVELD-GIESSENDAM

Onderwerp	Ons kenmerk	Uw brief	Datum
Advies Herijking Wmo-beleid en verordening maatschappelijke ondersteuning Hardinxveld Giessendam	Zaak	15 september 2023	27 september 2023
		Bijlage	
		-	

Geachte heer Van de Minkelis,

Op 15 september stuurde u ons uw advies op de Herijking Wmo-beleid en Verordening Maatschappelijke ondersteuning. Wij danken u voor uw kritische blik en de signalen die u afgeeft. In deze brief geven wij een reactie op uw advies.

We willen in het algemeen opmerken dat we ons ervan bewust zijn dat de verordening veel ingewikkelde taal bevat. Een verordening wordt opgesteld om lokale regels te duiden. Het geeft ook in feite een technisch juridisch kader om op terug te vallen zodra er iets misgaat in de uitvoeringspraktijk. De Toelichting op de verordening en de Beleidsregels¹ geven verdere duiding van de artikelen. Deze documenten bieden handvatten voor professionals die in het kader van de Wmo werkzaam zijn.

Reactie

Wij zullen onze reactie op uw advies puntsgewijs weergeven, aansluitend bij de opbouw van uw advies.

1. U schrijft: De ‘menselijke maat’ lijkt soms uit de maatschappij te zijn verdwenen en te hebben plaatsgemaakt voor een discussie over budgetten, -overschrijdingen, behandel tijden en afschaling van primaire zorg.

De aanleiding om het kaderbeleid van de Wmo te herijken betreft met name de maatschappelijke ontwikkelingen die gaande zijn. Lange tijd hadden we arbeidskrachten genoeg en waren ook de budgetten van de gemeente ruim genoeg. Er is al een tijd een verandering gaande, maar de schaarste speelt nu op meerdere vlakken. Dat vraagt om een ander afwegingskader voor het sociaal domein breed en voor deze herijking van de Wmo specifiek. Onze Visie Sociaal sorteert hier al op voor. De menselijke maat is en blijft de norm. Het afwegingskader (de verordening) biedt professionele vrijheid om maatwerk te kunnen bieden. De professionals maken, samen met de inwoner de balans op over wat zij nodig hebben om mee te doen in de maatschappij.

2. De toegang tot maatwerkvoorziening. U vraagt om de mogelijkheid om ook schriftelijk een melding te kunnen doen met daarbij een duidelijke maximale reactietermijn.

In de praktijk is het altijd mogelijk om per brief melding te doen. Dit komt soms voor. De datum van binnenkomst (wordt bestempeld in de postkamer bij de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD)), is de datum waarop de wettelijke 6-weken-termijn begint te lopen. Hoewel de mogelijkheid dus bestaat, promoten we deze lijn als gemeente en sociale dienst niet. Als gemeente zetten we vooral in op de vindbaarheid van het lokaal loket van de SDD in het gemeentehuis. Het loket kan de eerste eenvoudige vragen direct oppakken en eventueel helpen met het doen van een digitale aanvraag. Dit is sneller en voor inwoners mogelijk ook laagdrempeliger, omdat zij meteen een gezicht zien.

---

¹ Beleidsregels Maatwerkvoorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning Drechtsteden, vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van de GR Sociaal.

- 3. Een cliënt kan zich desgewenst laten bijstaan door een onafhankelijk cliëntondersteuner. Graag gaat u hierover met de gemeente in gesprek.**
Indien u dit wenst, kan de onafhankelijk cliëntondersteuner aansluiten bij een bestuur- en participantenvergadering van het Platform Sociaal Domein. Graag ontvangen wij eventuele vragen vooraf.
- 4. U adviseert om 'passendheid' belangrijker te laten zijn dan 'goedkoopst' bij het toekennen van voorzieningen (Art. 4.2 lid 1b).**
In de toelichting op de verordening wordt dit algemene toegangscriterium nader toegelicht. Beide maatstaven (passend en goedkoopst) worden meegenomen in de beoordeling van het verantwoord zijn van de voorziening, waarbij passendheid inderdaad op de eerste plaats staat. Voorzieningen die kostenverhogend werken, zonder dat zij de voorziening passender maken, komen in beginsel niet voor vergoeding in aanmerking.
In de gecorrigeerde versie van de verordening vervangen we 'goedkoopst' door een alternatieve term: financieel gunstig. Het gaat dus om de best passende en financieel gunstigste voorziening.
- 5. U adviseert een betere definitie van 'gebruikelijke hulp' op te nemen.**
De definitie wordt in de Wmo 2015 omschreven (artikel 1.1.1 Wmo 2015). Het is aan de gemeenten om nader invulling te geven aan wat onder gebruikelijke hulp moet worden verstaan. De invulling is bij ons uitgewerkt in de Beleidsregels. We zien gebruikelijke hulp als 'de normale', dagelijkse ondersteuning die huisgenoten geacht worden elkaar onderling te bieden. Het uitgangspunt is dat de huisgenoten *samen* verantwoordelijk zijn voor het eigen huishouden, de eigen gezondheid, levensstijl en de wijze waarop het huishouden wordt gevoerd. Huisgenoten nemen daarom de huishoudelijke taken over, die de cliënt zelf niet (meer) uit kan voeren (de gebruikelijke hulp). In de bijlagen van de Beleidsregels is de 'gebruikelijke hulp' specifiek uitgewerkt voor de voorzieningen huishoudelijke ondersteuning en begeleiding. We menen hiermee de consultant van de SDD voldoende handvatten te geven om een goede afweging te maken.
- 6. U stelt dat in verschillende artikelen onduidelijk is wie of welke instantie een besluit of beoordeling geeft over de toekenning van een maatwerkvoorziening (Art. 4.2 lid 2b; Art. 4.3 lid 2; Art. 4.4 lid 2; Art. 4.6 lid 2).**
In de Beleidsregels staat beschreven dat in geval van een aantal voorzieningen de consultant van de SDD samen met het Sociaal Team vaststelt of een algemene voorziening voldoende compensatie biedt voor de ondersteuningsbehoefte van de inwoner. Dit gebeurt bij:

  - Lichte vormen van individuele begeleiding
  - Lichte vormen van dagbesteding
  - Kortdurend verblijf (als vorm van respijtzorg)
- 7. Schrijffout in Art. 4.2.2b: 'maatvoorziening' in plaats van 'maatwerkvoorziening'.**
Deze schrijffout heeft u terecht opgemerkt en zullen wij corrigeren. Voorafgaand aan de raadsvergadering van 28 september wordt een gecorrigeerde versie van de verordening aangeboden aan de raad.
- 8. U adviseert een verduidelijking van Art. 4.2 lid 2d.**
Dit artikel gaat over de 'voorzienbaarheid' van een ondersteuningsvraag waarvoor een maatwerkvoorziening ingezet kan worden. In eenvoudige taal: er bestaat geen aanspraak op een maatwerkvoorziening als de inwoner bewust de inzet van de maatwerkvoorziening had kunnen voorkomen. In de Beleidsregels wordt 'voorzienbaarheid' verder toegelicht, hetgeen als handelingskader geldt voor de consultant. Voorzienbaarheid is moeilijk vast te stellen. In de afweging is van belang wanneer en wat de inwoner had kunnen weten. Zo zien we bijvoorbeeld soms dat mensen met progressieve aandoeningen verhuizen naar ongeschikte woningen.

We zijn ons er van bewust dat een criterium als 'voorzienbaarheid' ingewikkeld is. Juist daarom vinden we het zo van belang om inwoners bewust te maken van het 'voorbereid ouder worden' en ondersteunen en faciliteren we initiatieven zoals de Informatiebeurs voor ouderen en het Consultatiebureau voor Ouderen.

9. U adviseert een verwijzing naar een bezwaarmogelijkheid voor het geval de cliënt het oneens is met het besluit van de professional.

De bezwaarprocedure is geregeld in een regionale verordening vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GR Sociaal op 3 februari 2022, genaamd 'Verordening betreffende de behandeling van bezwaarschriften die zijn gericht tegen besluiten die zijn genomen door of namens het Dagelijks Bestuur van het openbaar lichaam Sociaal'. De verordening stelt het Dagelijks Bestuur van de SDD in staat bezwaarschriften goed af te kunnen handelen. Een deel van de bezwaren kan ambtelijk worden afgehandeld: er wordt dan samen met de indiener naar een oplossing gezocht. Er is echter ook een Bezwaarschriftencommissie voor gevallen waarbij het niet is gelukt om tot een oplossing te komen.

De inwoner wordt op verschillende manieren geïnformeerd over de bezwaarmogelijkheden. Er wordt naar verwezen in beschikkingen en consulents maken het kenbaar tijdens gesprekken. De hele bezwaarprocedure is ook terug te vinden op de website van de SDD:

<https://www.socialedienstrechtsteden.nl/bezwaar?sresult=984952111&swords=bezwaar+maken>

10. Artikel 4.6 gaat over de maatwerkvoorziening logeeropvang of kortdurend verblijf. U vraagt welke vormen van respijtzorg in onze gemeente beschikbaar zijn.

Respijtzorg houdt in dat iemand tijdelijk de zorg overneemt van de mantelzorger. Respijtzorg kan in allerlei vormen geboden. Soms wordt dagbesteding ingezet als vorm van respijtzorg. In andere gevallen kan een activiteit bij de Zonnebloem, de buurtkamer van Servanda of bijvoorbeeld een maaltijd eten in Pedaja of De Lange Wei al ademruimte geven voor de mantelzorg. Logeerszorg kan waar nodig ingezet worden in overleg met een (ouderen)zorginstelling. Inwoners kunnen zelf, eventueel met hulp van bijvoorbeeld een ouderenconsulent of mantelzorgconsulent, kijken welke vorm van respijtzorg passend is.

11. U vraagt welke instrumenten de gemeente in handen heeft om een woning te laten aanpassen. Daarbij adviseert u interne richtlijnen op te stellen voor de afweging 'woning aanpassen of verhuizen' (Art 4.7 lid 1h).

Er is een veelheid aan bouwkundige of woontechnische aanpassingen in een woning mogelijk. Dit varieert van plaatsing van een eenhendelmengkraan, beugels of traplift tot aan het verbreden van deuren of verbeteren van toegangspaden voor het bereiken van de woning. Daarnaast kennen we losse woonvoorzieningen, voorzieningen die dus verplaatsbaar zijn. Denk aan een toiletstoel of douchezitje.

In de Beleidsregels wordt een nader afwegingskader geboden op het gebied van woningaanpassingen. Het Dagelijks Bestuur kan het primaat van verhuizen toepassen. Bij de afweging of het primaat kan worden toegepast of dat aanpassing van de huidige woning moet plaatsvinden, zullen alle relevante aspecten worden meegewogen. Die aspecten zijn de financiële consequenties van de verhuizing, de termijn waarop een woning beschikbaar komt, de argumenten pro en contra verhuizing ten aanzien van de cliënt en argumenten op basis van eventueel aanwezige mantelzorg. Aan het besluit tot woning aanpassen of verhuizen ligt een zeer zorgvuldige afweging van alle argumenten ten grondslag.

12. U geeft aan dat Art. 4.7 lid 1f een contradictio in terminis lijkt te zijn.

Als een inwoner met beperkingen (die gebruik maakt van de Wmo), gaat verhuizen, gaan we ervan uit dat hij naar een geschikte woning verhuist. Dit is echter niet altijd mogelijk, zeker gezien de krapte op de woningmarkt. De inwoner zal daarom verhuizen naar de *beschikbare, meest geschikte woning*. Dit artikel biedt de ruimte om toch een voorziening toe te kennen als iemand "ongeschikt verhuist".

13. U merkt op dat in de verordening een artikel is opgenomen over een algemene voorziening was- en strijkservice, terwijl deze niet actief is in de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

Artikel 5.3 is per abuis in de verordening blijven staan vanuit de aangeleverde concept-verordening door de SDD. Dit artikel hoort er niet in. Voorafgaand aan de raadsvergadering van 28 september wordt een gecorrigeerde versie van de verordening aangeboden aan de raad.

14. **Hoofdstuk 6 gaat over toezicht en handhaving. U vraagt op welke wijze het college garandeert dat het toezicht zodanig wordt uitgevoerd dat er geen sprake zal zijn van vooringenomenheid bij het uitvoeren van de toezichthoudende taak en dat controleacties gericht op specifieke doelgroepen zonder aanwijsbare reden niet zullen plaatsvinden. Daarnaast vraagt u wie de toezichtstaken uitvoert en of de uitvoerder de regels van de AVG in acht nemen.**

Onze gemeente heeft de GGD ZHZ aangewezen als toezichthouder voor algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. De toezichthouder is onafhankelijk. Verregaande bevoegdheden brengen ook verregaande verantwoordelijkheden met zich mee. Een toezichthouder moet dus goed onderbouwen op welke grond een toezichtsonderzoek wordt opgestart en uitgevoerd. Daarmee ondervangen we dit gevaar. Proactief onderzoek, dat wil zeggen kwaliteitstoezicht zonder specifieke aanleiding, hebben wij niet bevestigd bij de GGD noch een andere uitvoerder. Onze gemeente heeft met de GGD ZHZ een 'Convenant gegevensuitwisseling gezamenlijk verantwoordelijken bij uitvoering Wmo-toezicht'.

15. **U vraagt of het college aanvullende kwaliteitseisen aan de SDD wil gaan voorstellen.**

Op dit moment zijn we blij met de handen in de zorg die de zorg kunnen leveren, formeel én informeel. Wij zijn van mening dat we de kwaliteitseisen van voorzieningen voldoende geborgd hebben in hoofdstuk 8. Goed is goed genoeg.

16. **Waardering van mantelzorgers (hoofdstuk 10). U geeft aan graag in overleg te gaan over de vorm en het bereik van de mantelzorgwaardering.**

Indien u dit wenst, kan dit onderwerp geagendeerd worden op een bestuur- en participantenvergadering van het Platform Sociaal Domein. De betrokken ambtenaar zal dan aansluiten. Graag ontvangen wij eventuele vragen vooraf.

17. **Voorgesteld wordt om de eigen bijdrage Drechthopper gelijk te trekken met de OV tarieven en differentiatie in tarief toe te passen tussen dal- en piekuren. U adviseert deze clausule te herzien met het oog op de laagste inkomensgroepen. Als alternatief adviseert u het huidige prijsniveau te hanteren voor ritten naar zorgverleners.**

Het voorstel om de vervoerstarieven aan te passen wordt gemotiveerd door inhoudelijke redenen, en niet door financiële redenen. Verwachting is dat een hoger tarief voor reizen in de spits leidt tot een verschuiving van de vraag. Door reizigers met een financiële prikkel te verleiden de spits te vermijden, kunnen ritten worden gespreid en is de verwachting dat dit een positief effect zal hebben op de uitvoeringskwaliteit. Doordat er betere spreiding ontstaat van ritten gedurende de dag, kunnen méér inwoners die het nodig hebben op tijd vervoerd worden.

We hebben ook oog voor inwoners met een kleine beurs. Daarvoor hebben we minimaregelingen. We streven bovendien naar zo veel mogelijk gelijkheid in aanbod onder alle inwoners. Ook de benzineprijzen en de OV-tarieven zijn gestegen ten opzichte van een aantal jaar geleden.

U vraagt om onderscheid in tarief tussen verschillende type ritten (zoals voor medische of sociale doeleinden). Dit voorstel is in praktijk niet uitvoerbaar, omdat mensen ook ritten boeken om op bezoek te gaan in het ziekenhuis. De reden van de rit is geen uitvoerbaar onderscheid om te differentiëren in tarief.

18. **Tot slot stelt u voor dat het college het voortouw neemt om tot afspraken te komen met afsprakenbureaus van ziekenhuizen en andere zorgverleners over passende oplossingen voor de druk op het collectief vervoer.**

We zijn ons er van bewust dat het van de hele samenleving iets vraagt om zorg en ondersteuning beschikbaar te houden voor onze kwetsbare inwoners. Daarom zoeken we voortdurend samenwerking met zorgpartners in onze gemeente. Zo hebben we eerder dit jaar in samenwerking met het Beatrixziekenhuis en de huisartsenpraktijken in Hardinxveld-Giessendam Wmo-reizigers aangeschreven over het vervoer naar medische afspraken. De brief is ter informatie bijgevoegd.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en danken u nogmaals voor uw advisering.

Burgemeester en wethouders van Hardinxveld-Giessendam,
de loco-secretaris,

de burgemeester,

S.M. van der Stel

D.A. Heijkoop